

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (4400 Nyíregyháza, Országzászló tér 1. I/3.; ügyintéző: Dr. Halmos Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Kende Ügyvédi Iroda (1118 Budapest, Villányi u. 47.; ügyintéző: Dr. Kende Tamás ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2007. június 20-án meghozott 7.G.40.066/2006/22. számú ítélete ellen, a felperes részéről 23. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző magatartást tanúsított azzal, hogy a „. . .” című folyóirat 2005. novemberi számában, a 23. oldalon megjelentetett hirdetésében a felperes által előállított termékről készített fotón a saját logóját tüntette fel és a hirdetésben a képen szereplő terméket a saját gépsorán előállított termékként reklámozta.

Kötelezi az alperest a jogsértés abbahagyására és eltiltja attól, hogy a felperes termékével reklámozza a saját áruját, valamint attól, hogy a felperes termékének fényképén, valamint más adathordozón rögzített képén a saját cégnevét, vagy logóját tüntesse fel, illetőleg a felperes által számára átadott, a felperes termékét ábrázoló képet egyéb módon nyilvánosságra hozza.

Mellőzi a felperesnek az alperes javára elsőfokú perköltség fizetésre kötelezését azzal, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

A felperes részéről az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 101 150 (Egyszázegyezer-egyszázötven) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 101 150 (Egyszázegyezer-egyszázötven) Ft feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - külön-külön 64 950 - 64 950 (Hatvannégyezer-kilencszázötven - Hatvannégyezer-kilencszázötven) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan a felek a másodfokú eljárásban felmerült perköltségeiket is maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2007. június 20-án meghozott, 22. sorszámú ítéletével a felperes teljes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 202 336 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 202 300 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

A megállapított tényállás szerint 2005. évben a felperes új üzem építését és ehhez kapcsolódóan az úgynevezett „magyar kenyér” automatizált, gépi előállítására alkalmas gépsor beszerzését és beüzemelését határozta el.

Ennek érdekében a felperes több gépgyártóval - köztük az alperessel - felvette a kapcsolatot és árajánlatot kért tőlük a beszerezni kívánt gépsorra.

Az alperes és a felperes képviselőinek első személyes találkozására 2005. július 4-5. között ...ban került sor, amely találkozással összefüggésben a felperesnek - állítása szerint - 656 287 Ft költsége merült fel.

Az alperes a felperes részéről kért ajánlat kidolgozásához különböző adatokat, információkat kért, amelyeket a felperes az alperes rendelkezésére bocsátott. Az alperesnek átadott dokumentumok között szerepeltek - egyebek mellett - a felperes részéről előállított kenyérről - a termék-előállítás különböző fázisaiban készült - fényképfelvételek.

A felperes közölte az alperessel, hogy a részére átadott adatokat, információkat üzleti titokként kéri kezelni.

2005. októberében az alperes átadta a felperesnek a gépsor elkészítésére vonatkozó ajánlatát, azonban azt a felperes nem találta megfelelőnek.

A felperesnél folytatott gyártás körülményeinek jobb megismerése érdekében a felek képviselői 2005. november 9-én Debrecenben újra találkoztak, és ekkor a felperes további képanyagot bocsátott az alperes rendelkezésére a gépi úton előállítani kívánt termékről. E tárgyalási folyamat közben az alperes a M.P.

" . . ." című folyóiratának 2005. novemberi számában hirdetést tett közzé, amelyben azt állította, hogy házon belül sikeres tesztet hajtott végre az újonnan kifejlesztett, a tipikus „magyar szabadon vetett” kenyér formájának utánzására alkalmas osztó-gömbölyítő géppel. Az alperes a hirdetésre jelentkezőknek felkínálta a helyi teszt végzését és jelezte azt is, hogy a végső beállításokat magyar szakértők bevonásával kívánják elvégezni a közeli napokban.

A hirdetés utolsó bekezdése a következőket tartalmazta: „Szabadalmi okok miatt a gépről nem áll módunkban fotókat közölni, csupán a végeredményről csatoltuk a fotókat”.

A hirdetéssel együtt 2 fényképfelvétel is közlésre került. Ezek közül az egyik a felperes debreceni sütőüzemében 2005. június 22-én sült kenyérről készült, amelyet a felperes

adott át az alperesnek - egyéb dokumentumokkal együtt - az ajánlat elkészítéséhez. A folyóiratban megjelentetett fénykép jobb alsó sarkában azonban az alperes a saját logóját tüntette fel.

2005. novemberének végén a felperes képviselői ismétba utaztak az alpereshez üzleti megbeszélésre. Ekkor a felperes képviselői egy együttműködési megállapodás tervezetét adták át az alperesnek, amelyben - a peres felek mellett - szerződő félként tüntették fel a Kaak Nederland B.V-t is, mint a Kaak Csoport vezetőjét és irányítóját.

A tervezet 2. pontja a következőket tartalmazta:

„Az együttműködés célja az is, hogy sikeres együttműködés esetén a .. Csoport és/vagy leánycégei végleges ajánlatot tudjanak tenni a **H.S.Rt.** részére egy, a számára minden tekintetben megfelelő gépsor legyártására, leszállítására, beüzemelésére, stb. Az együttműködő felek a megrendelés bekövetkezésétől függetlenül megállapodnak abban, hogy a közösen kifejlesztett és/vagy magyarországi viszonyokra gyártástechnológiára és fogyasztói szokásokra adaptált berendezést a ... Csoport és leányvállalatai csak a **H.S.Rt.** külön írásbeli hozzájárulása esetén értékesíthetik, a H.S. Rt-n és érdekeltségi körébe tartozó vállalkozásokon kívül a földrajzi értelemben vett európai felhasználásra. Az együttműködésben mindegyik fél a saját költségén vesz részt, a kötelezettségeit saját költségén köteles teljesíteni. A felek a vállalt kötelezettségeik teljesítésével összefüggő költségeket sem részben, sem egészben nem háríthatják át a többi szerződő félre”.

Az alperes a felperes szerződési ajánlatát nem fogadta el, a részére átadott szerződéstervezetet nem írta alá.

A 2005. novemberi hollandiai üzleti tárgyaláson való részvétellel kapcsolatosan a felperesnek - állítása szerint - 2 715 976 Ft költsége merült fel.

A felperes a módosított keresetében annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes azzal, hogy a részére üzleti titokként átadott fotót a felperes hozzájárulása nélkül, a saját logójával ellátva, a saját termékeként szerepeltette a „... .” című folyóiratban megjelentetett hirdetésében, megvalósította „A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról” szóló, 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2.§ és 4.§-ában meghatározott jogsértéseket. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, ennek keretében attól, hogy a felperes termékeivel reklámozza a saját áruját, továbbá a felperes termékeiről készült fényképen, illetve más adatrögzítőn rögzített képen a saját cégnevét, vagy logóját tüntesse fel és a részére átadott információkat, adatokat, képeket felhasználja, azokat másnak átadja, vagy nyilvánosságra hozza. Kérte továbbá, hogy a bíróság kártérítés jogcímén kötelezze az alperest a hollandiai üzleti tárgyalásokkal összefüggésben felmerült költségei megfizetésére is, amelynek összegét 2 164 605 Ft-ban jelölte meg.

Az alperes a felperes módosított keresetének a teljes mértékben történő elutasítását kérte.

Az első érdemi nyilatkozatában még vitatta, hogy a hirdetésben szereplő fotó a felperes által készített kenyeret ábrázolta, utóbb azonban ezt a nyilatkozatát megváltoztatta és etekintetben a felperes előadását elismerte.

Következetesen fenntartotta ugyanakkor azt az állítását, hogy a bármelyik üzletben megvásárolható kenyérről készült fotó nem képezheti a felperes üzleti titkát, ezért annak a

hivatkozott hirdetésben történt megjelentetésével az alperes nem követte el a Tpvt. 2.§ és 4.§-ában meghatározott jogsértéseket.

Álláspontja szerint a fénykép megjelentetésével legfeljebb az azt készítő személy szerzői jogait sérthette volna meg. Ezzel összefüggésben pedig állította, hogy a felperes az eljárás során nem bizonyította, hogy az érintett fotó a jogilag védett szellemi alkotások kategóriájába tartozna, illetve azt, hogy ő lenne a fényképpel kapcsolatos szerzői jogok jogosultja. A felperes kártérítési igényével összefüggésben arra hivatkozott, hogy az abban megjelölt költségek nem az ő jogellenes magatartása, hanem a felperes „nem egyértelmű” nyilatkozatai miatt merültek fel. 2005. novemberéig ugyanis a felperes egyáltalán nem jelezte számára, hogy a tervezetben megfogalmazott kizárólagosságot is magában foglaló, az alperes számára rendkívül előnytelen tartalmú megállapodást kíván kötni. Amennyiben ugyanis a felperes ezt a szándékát az üzleti tárgyalások kezdetén a tudomására hozta volna, úgy tárgyalásokba sem bocsátkozott volna a felperessel és a hivatkozott költségek sem merültek volna fel. Utalt arra is, hogy a szerződéskötésre irányuló tárgyalásokkal kapcsolatos költségek mindkét fél oldalán felmerültek és azokkal előzetesen mindkét félnek számolnia kellett.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában megállapította, hogy „az alperesnek a felperessel szembeni magatartása nem sérti a Tpvt. 2-7.§-ában írt rendelkezéseket, a felperes alappal nem kérhette a jogsértés megállapítását, valamint az alperes attól történő eltiltását”.

Álláspontja szerint a felperes részéről készített fénykép közzétételével az alperes nem tanúsított tisztességtelen piaci magatartást, „ez ugyanis nem tekinthető olyan tisztességtelen gazdasági tevékenységnek, ami a felperes törvényes érdekeit sértette, vagy veszélyeztette volna”, és a fénykép közzétételével az alperes a Tpvt. 4.§-ában meghatározott üzleti titok sérelmét sem valósította meg.

Kifejtette, hogy „bármely boltban és bárki által megvásárolható kenyér képmása nem sorolható az üzleti titkok körébe, mert olyannyira nyilvánosságra került és ezáltal közkinccsé vált annak kinézete, hogy emiatt ilyen típusú jogvédelemben nem is részesíthető”.

Megállapította továbbá, hogy az alperesnek ugyancsak átadott receptúrák, technológiai leírások már üzleti titoknak tekinthetők, azonban az eljárás során arra vonatkozóan nem merült fel adat, hogy az alperes ezeket az információkat illetéktelen személynek átadta, vagy nyilvánosságra hozta.

A hirdetésben közölt fényképpel összefüggésben az annak készítőjét megillető szerzői jog megsértését az alperes elismerte, azonban „a felperes kifejezetten nem erre alapította az igényét, ezért ez az alperesi elismerés a kereset elbírálására nem hathatott ki, erre vonatkozó felperesi igény hiányában (Pp. 215.§-a)”.

A felperes kártérítési igényével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes magatartása nem volt jogellenes, annak hiányában pedig az alperes kártérítési felelősségét nem lehetett megállapítani.

A fénykép készítőjét megillető szerzői jog megsértésével ugyan az alperes jogellenes magatartást tanúsított, a felperes azonban az emiatt bekövetkezett kárát - felhívás ellenére

- nem jelölte meg, ezért a bíróság etekintetben a kártérítési igényét a kár igazolásának hiánya miatt találta megalapozatlannak.

Nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság az alperes kártérítési felelősségének megállapítására a Ptk. 6.§-a alapján sem.

Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy az úgynevezett „bízattási kár” megtérítésének egyik konjunktív feltétele a kár bekövetkezését előidéző magatartás szándékossága, amely feltétel fennállása a jelen ügyben rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható.

Álláspontja szerint az üzleti tárgyalások során felmerült költségek a felek által kölcsönösen vállalt üzleti kockázat részét képezték, ezért a szerződéskötés elmaradása esetén annak megtérítését a felek egymástól alappal nem kérhetik.

Utalt arra is, hogy a felperes több gépgyártóval is tárgyalásokat kezdeményezett, szerződést azonban - nyilvánvalóan - csak az egyikőjükkel kívánt kötni. Ennek megfelelően számolnia kellett azzal, hogy a szerződéskötést nem eredményező tárgyalások költségei nem fognak megtérülni.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes részéről megjelölt tanú1 és tanú2 tanúk meghallgatását, amely döntését azzal indokolta, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a jogvita elbíráható volt, és a tanúk vallomásától nem volt olyan eredmény várható, ami annak kimenetelét befolyásolhatta volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és az alperesnek a módosított kereseti kérelme szerinti marasztalását kérte. Továbbra is állította, hogy az alperes megvalósította a Tpv. 2. és 4.§-aiban meghatározott jogsértéseket azáltal, hogy a felperes termékéről készült fotót a felperes hozzájárulása nélkül egy szakmai lapban közzétette, úgy, hogy azt a saját termékét ábrázoló felvételné mutatta be.

Sérelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a hirdetésben megjelentetett fotó nem tekinthető üzleti titoknak. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a megjelentetett fénykép az alperesnek átadott és az elsőfokú bíróság részéről is üzleti titoknak minősített dokumentumok részét képezte. A dokumentációt pedig a maga teljességében kell üzleti titoknak tekinteni, amelynek egy elemét az alperes a hozzájárulása nélkül nem használhatta volna fel.

A felperes a fellebbezésében támadta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, amely szerint a felperes a szerzői jog megsértése miatt nem kívánt az alperessel szemben igényt érvényesíteni. Utalt arra, hogy a keresetlevelében az általa érvényesített jog alapjaként kifejezetten megjelölte a „Pp. 86.§-át” (helyesen: Ptk. 86.§-át) is.

Ezzel összefüggésben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróságnak az EBH.2004/1143. szám alatt közzétett elvi döntését tartalmazó határozatára, amely szerint a bíróságnak a felek jognyilatkozataihoz való kötöttsége nem jelenti azt, hogy amennyiben valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően téves jogcímet jelöl meg, azt a bíróság a határozata meghozatalakor ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kártérítési igénye elutasításával is jogszabálysértést követett el, hiszen az alperes magatartásának jogellenessége (a részére átadott fotó jogellenes felhasználása) és a kár összege egyaránt bizonyítást nyert. Előadta, hogy az alperes kártérítési felelősségének megállapítása nem mellőzhető csupán arra tekintettel, hogy a károkozó magatartás jogi minősítése kérdésében a bíróság álláspontja eltért az ő jogi álláspontjától.

Sérelmezte továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségviseléssel kapcsolatos rendelkezéseit is. Hivatkozott arra, hogy az alperes az eljárás kezdeti szakaszában még tagadta, hogy a hirdetésben közölt fénykép a felperes termékéről készült, amely tényt - álláspontja szerint - a perköltségviselés mértékének meghatározása során is figyelembe kell venni. Felhívta a figyelmet arra, hogy az alperes jogi képviselője nem mindegyik tárgyaláson jelent meg, amely - megítélése szerint - a perköltség megállapításakor ugyancsak nem hagyható figyelmen kívül.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltségeiben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a hirdetésben megjelent fotó nem tekinthető üzleti titoknak, ezért annak engedély nélküli megjelentetésével az alperes nem valósított meg tisztességtelen piaci magatartást.

A szerzői jogok megsértésére alapított felperesi igénnyel kapcsolatosan pedig előadta, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes - felhívás ellenére - nem terjesztett elő semmilyen bizonyítási indítványt annak igazolására, hogy az alperesnek átadott fotói a szellemi alkotás kategóriájába tartoztak, illetve arra, hogy a felperes bármilyen perbeli legitimációval rendelkezne az ezzel kapcsolatos igényérvényesítésre.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényét is megalapozottan utasította el, hiszen a kártérítési felelőssége megállapításához szükséges elemek fennállását a felperes a per során nem bizonyította. Fenntartotta azt az állítását, hogy a szerződéskötésre irányuló tárgyalások során tisztességtelen, vagy jogellenes magatartást nem tanúsított és a felperes „kára” kizárólag a saját, nem eléggé előrelátó magatartása miatt merült fel.

Az ügyvédi munkadíj összegét sérelmező felperesi fellebbezéssel összefüggésben előadta, hogy az alperes külföldi jogi személy és ebből következően mind az alperes, mind a jogi képviselője oldalán számos többletköltség merült fel, amelyre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség nem tekinthető eltúlzottnak.

A peres felek a másodfokú eljárásban tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla a felperes fellebbezését - a peres felek tájékoztatását követően - tárgyaláson kívül bírálta el, a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja alapján.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A felperes a keresetében azt állította, hogy az alperes magatartása a Tpvt. 2.§ és 4.§-aiba, valamint a Ptk. 86.§-ába foglalt rendelkezéseket sértette és e jogszabályhelyekre hivatkozással kérte a Tpvt. 86.§ (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények alkalmazását, a keresetlevelében részletezettek szerint.

A Tptv. 4.§ az üzleti titok megsértésének tilalmát határozza meg, azzal, hogy üzleti titok fogalma alatt a Ptk. 81.§ (2) bekezdésében meghatározott fogalmat kell érteni. E rendelkezés szerint pedig üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése, vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági, vagy piaci érdekét sértené, vagy veszélyeztetné és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

Az üzleti titok megsértését csak üzleti titoknak minősülő, tehát titokban tartott tény, információ, stb. közlésével lehet megvalósítani.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kereskedelmi forgalomban bárki részéről megvásárolható, a felperes által készített többi kenyértől eltérő, egyedi jegyeket nem tartalmazó kenyérről készült fotó nem minősül üzleti titoknak, ennek következtében annak felhasználásával az alperes üzleti titok-sértést nem követett el. Egyéb, üzleti titoknak tekinthető adat, információ, stb. alperes részéről történt jogosulatlan felhasználását a felperes az eljárás során nem állította és nem bizonyította, ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor az alperes terhére az üzleti titok megsértését nem állapította meg.

Érdemben helyes döntést hozott az elsőfokú bíróság a felperesnek a szellemi alkotásokhoz fűződő jogok megsértésére alapított igénye tárgyában. Etekintetben azonban az indokolása téves volt, az alábbiak miatt:

A felperes a keresetében a Ptk. 86.§-ának megsértésére hivatkozott.

A Ptk-nak ez a rendelkezése a szellemi alkotások általános védelmét fogalmazza meg, amikor kimondja, hogy a szellemi alkotás a törvény védelme alatt áll. A jogszabály a szellemi alkotás fogalmát nem definiálja és nem sorolja fel annak valamennyi lehetséges fajtáját.

A szellemi alkotások jogvédelme kettős irányú: Egyrészt védett az alkotási folyamat, másrészt védett maga a mű is. Ez utóbbi védelme - az adott mű fajtájától függően - külön jogszabályokba foglalt rendelkezések útján valósul meg. A jogaiban sértett fél pedig választhat, hogy a jogvédelem melyik eszközével él: a külön jogszabályban biztosított jogait érvényesíti-e, vagy - a Ptk. 87.§ (1) bekezdésének utaló szabálya alapján - a Ptk. 84.§-ában meghatározott lehetőségekkel kíván élni.

A jelen ügyben a felperes a keresetlevelében a Ptk. 86.§-ára hivatkozott, tehát a szellemi alkotáshoz fűződő jogainak megsértését e rendelkezésre hivatkozással állította. A felperes tehát a jelen esetben nem a külön jogszabályban (szerzői jogi törvény) biztosított jogait kívánta érvényesíteni, hanem a Ptk. 86.§-a alapján kérte a 84.§-ban meghatározott jogkövetkezmények alkalmazását a szellemi alkotáshoz fűződő jogainak megsértése miatt, elismerve azt, hogy a perben szereplő fénykép „nem művészi fénykép”, ezért a speciális szerzői jogi szabályok azt nem védik.

A Ptk. 86.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a törvény védi azokat a szellemi alkotásokat is, amelyekről a külön jogszabályok nem rendelkeznek, amelyek társadalmilag széles körben felhasználhatók és még közkinccsé nem váltak.

Az e rendelkezésre alapított igény alaposságának is feltétele azonban, hogy a megjelölt „alkotás” jogi oltalom alá eső, egyéb szellemi alkotásnak minősüljön.

Jogi értelemben vett szellemi alkotásról pedig csak akkor lehet szó, ha az alkotás meghatározott szellemi tevékenység, alkotási folyamat eredménye és felismerhetők rajta a szellemi tevékenységből fakadó eredetiség jegyei.

A perben szereplő fotó ezeknek az ismérveknek nem felelt meg, hiszen a kereskedelmi forgalomban kapható, egyedi vonásokat nem tartalmazó kenyérről szokványos módon elkészített fényképfelvétel nem tartalmazott olyan - szellemi tevékenységből fakadó - egyedi jegyeket, amelyek az adott fotót a szellemi alkotás rangjára emelhették volna.

Mindezekből következően az alperes a perben szereplő fénykép felhasználásával a felperes szellemi alkotáshoz fűződő jogait nem sértette meg, tehát a felperes erre alapított igényét az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az alperes részéről tanúsított magatartás nem sértette a Tpvt. 2.§-ában foglaltakat sem.

E rendelkezés szerint tilos gazdasági tevékenységet tisztességtelenül - különösen a versenytársak, a fogyasztók törvényes érdekeit sértő vagy veszélyeztető módon, vagy az üzleti tisztesség követelményeibe ütközően - folytatni.

A Tpvt. 2.§-a egy generál-klauzulát tartalmaz, amely általánosságban tiltja a tisztességtelen magatartásokat, azt azonban, hogy konkrétan milyen magatartások minősülnek tisztességtelennek, a jogszabály nem határozza meg.

Ezért annak megítélésekor, hogy egy magatartás tisztességes-e, elsősorban a társadalmi elvárások, a gazdasági életben kialakult szokások az irányadók.

A jogszabály alapvetően a tisztességtelen tevékenység folytatását tiltja, a fenti értelmezésből következik azonban, hogy egyszeri magatartás is alkalmas lehet a piac működésének megzavarására, ha az az üzleti tisztesség követelményeibe ütközik. (BH.2004/479. számú jogeset)

A jelen ügyben megállapított tényállás szerint az alperes egy szakmai lapban megjelentetett hirdetésében nem vitásan a felperes termékét ábrázoló fotót, a felperes hozzájárulása nélkül, a saját logójával ellátva, mint a saját termékét ábrázoló képet jelentetett meg. Ez a tevékenység pedig - a másodfokú bíróság megállapítása szerint - sértette a gazdasági életben kialakult, társadalmilag elvárható szokásokat, de sértette a versenytársak és a fogyasztók érdekeit is, hiszen alkalmas volt azok megtévesztésre, tehát tisztességtelen.

Ezért a Tpvt. 2.§-ára hivatkozással a felperes alappal kérte a jogsértés megállapítását és az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását.

A jogsértő magatartás azonban kizárólag a hirdetésben megjelent fotó vonatkozásában volt megállapítható az alperes terhére, hiszen egyéb adat, információ, stb. jogosulatlan felhasználását, nyilvánosságra hozatalát stb. a felperes az eljárás során nem bizonyította.

Ezért a kereseti kérelemnek ezt a részét, amelyben a felperes az alperesnek átadott egyéb információk, adatok és képek tekintetében is a jogsértés megállapítását és az alperes attól való eltiltását kérte, az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította el.

Ugyancsak jogszerűen utasította el az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényét is.

A módosított keresetében a felperes a kártérítési igényét a Tpvt. 86.§ (2) bekezdésére, a Ptk. 84.§ (1) bekezdésére és a Ptk. 6.§-ára alapította.

E jogcímek közül a Ptk. 84.§ (1) bekezdését a felperes - a Ptk. 87.§ (1) bekezdésének utaló szabálya alapján - a szellemi alkotásokhoz fűződő jogai megsértésére hivatkozással jelölte meg.

Annak következtében azonban, hogy a felperes szellemi alkotáshoz fűződő jogainak megsértését - a már kifejtett indokok alapján - az alperes terhére nem lehetett megállapítani, az e jogsértésre alapított kártérítési igény is megalapozatlan volt.

A Tpvt. 86.§-ára alapított kártérítési igény alaposságához pedig a felperesnek a polgári jogi felelősségnek az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott konjunktív feltételek fennállását kellett volna bizonyítania. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja az volt, hogy az adott esetben az egyidejűleg megkívánt feltételek közül az alperes terhére megállapítható jogellenesség hiányzott. A másodfokú bíróság azonban a felperesnek az e a jogcímen előterjesztett kártérítési igényét másik feltétel, az okozati összefüggés hiánya miatt tartotta megalapozatlannak. A felperes ugyanis a per során semmivel nem bizonyította, hogy az alperessel való szerződéskötés a „... .” című folyóiratban megjelentetett hirdetés miatt hiúsult meg, erre vonatkozóan még egyértelmű, határozott tényállítást sem tett.

A felperes az általa megjelölt tanúk kihallgatását sem e körülmény igazolására kérte. Ezért a tanúk kihallgatásának elmaradása a bizonyítatlanság jogkövetkezményének levonását az okozati összefüggés hiányának megállapítását illetően nem befolyásolta.

A felperes ugyanis az üzleti titokra vonatkozó megállapodás létrejöttének igazolására kérte a bejelentett tanúk kihallgatását (14. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldala; 18. sorszámú irat 1. oldala), amely körülmény a kereset elbírálása szempontjából valóban nem volt releváns, ezért a bizonyítási indítvány mellőzésével az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést.

A felperes a kárát a tervezett szerződéskötést megelőző üzleti tárgyalások költségeiben jelölte meg. Ennek a költségének a megtérítését pedig csak akkor kérhette volna alappal az alperestől, ha azt bizonyította volna, hogy a kára az alperes tisztességtelen - tehát jogellenes - piaci magatartásával okozati összefüggésben keletkezett.

A rendelkezésre álló adatokból azonban éppen azt lehet megállapítani, hogy a szerződéskötés nem a tisztességtelen hirdetés megjelenése miatt maradt el, hanem amiatt, hogy a felperes részéről elkészített szerződéstervezetet az alperes előnytelennek találta és ezért azt nem írta alá. A felperes „kára” tehát nem az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben következett be, így annak megtérítését a felperes alaptalanul igényelte.

Az elsőfokú bíróság helyesen, jogszabálysértés nélkül utasította el a felperesnek a Ptk. 6.§-ára alapítottan előterjesztett kártérítési igényét is, az e jogszabályban meghatározott feltételek fennállásának hiánya miatt. Ezzel az igénnyel összefüggésben a Debreceni Ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokkal, így azok megismétlését szükségtelennek tartotta.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján (a rendelkező részben foglaltak szerint) részben megváltoztatta, egyebekben pedig az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta.

A másodfokú határozat eredményeként a felperes mintegy fele részben pernyertes lett. Ezért a Debreceni Ítéltábla a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a peres feleket egyenlő arányban kötelezte a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt elsőfokú eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére azzal, hogy az ezt meghaladóan felmerült elsőfokú perköltségeiket a felek maguk kötelesek viselni, (figyelemmel „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 64.§-a folytán alkalmazott 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdésében foglaltakra).

A felperes fellebbezése is csak részben volt eredményes. Ezért a másodfokú bíróság a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére ugyancsak egyenlő arányban kötelezte a feleket, annak megállapításával, hogy a felek maguk kötelesek viselni a másodfokú eljárásban felmerült további költségeiket is.

Debrecen, 2008. június 24.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-